

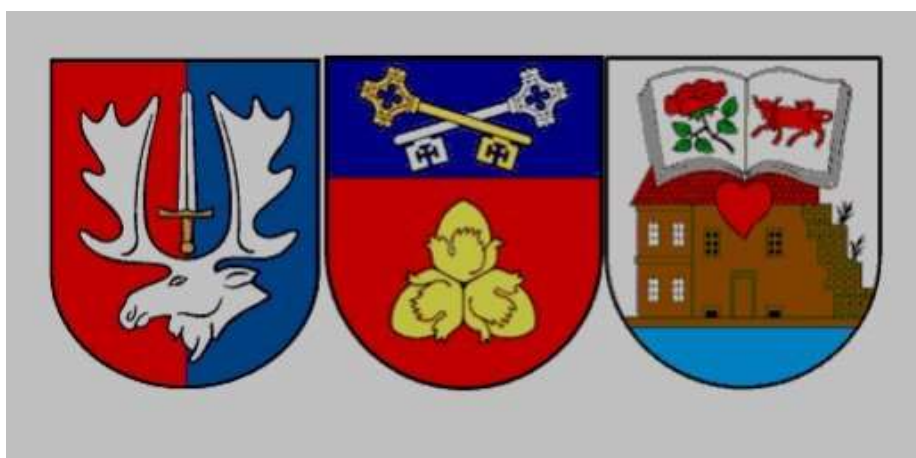
PROJEKTAS JAUNIMO UŽIMTUMUI DIDINTI

Mokymo centras dalyvavo Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo jaunimo srityje projektų finansavimo 2017 metais konkurse. Konkurso tikslas – spręsti jaunimo užimtumo problemas regionuose, stiprinti verslo, jaunimo ir vietos savivaldos institucijų bendradarbiavimą, veiklų inicijavimą, atsižvelgiant į savivaldybės specifiką.

Mokymo centras, kaip su jaunimu dirbanti organizacija, parengė projektą „*Tarpinstitucinė sinergija jaunimo užimtumui inžinerinėje pramonėje didinti*“, kurį pateikė konkursui ir laimėjo. Pagrindinis šio projekto tikslas – didinti jaunimo profesinį užimtumą inžinerinės pramonės srityje, stiprinant tarpinstitucinį viešojo, privataus ir NVO sektorių bendradarbiavimą Ukmergės, Širvintų ir Šalčininkų regionuose. **Uždaviniai:**

- skatinti informuotumą apie paklausias profesijas ir ugdyti karjeros planavimo kompetencijas
- užtikrinti inžinerinės krypties profesijų, įsidarbinimo ir karjeros galimybių žinomumą bei prieinamumą;
- ugdyti jaunimo mokymosi motyvaciją ir skatinti jų įsidarbinimą inžinerinės pramonės srityje;
- plėtoti tarpinstitucinį viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimą, sprendžiant jaunimo užimtumo problemas.

Statistika. Itin pažeidžiama jaunimo padėtis darbo rinkoje kelia nerimą tiek nacionaliniu, tiek vietos savivaldos lygmeniu. Viena aktualiausių jaunimo socialinių - ekonominių problemų yra darbo neturėjimas. Lietuvos darbo

biržos duomenimis, per 2016 m. į darbo biržą dėl darbo paieškos kreipėsi 82,5 tūkst. jaunų 16-29 m. asmenų. Nedarbas keičia jauno žmogaus gyvenimo nuostatas, didina psichologinę įtampą ir nepasitikėjimą savimi.

Remiantis 2016 m. Lietuvos darbo biržos duomenimis, galima būtų sudaryti tokį nedirbančio jaunuolio portretą: 18-29 metų bedarbis, užsiregistravęs darbo biržoje, ką tik baigęs mokslus absolventas (registravosi darbo biržoje 12,3 tūkst.) ar turintis nepakankamą išsilavinimą (29,5% su viduriniu išsilavinimu, 20,6% yra nekvalifikuoti, neturi profesinio pasirengimo ir 34,5% nėra dirbę, be darbo patirties, o kas antras, turintis išsilavinimą, jaunas žmogus turi darbdavių nevertinamą diplomą).

Labai dažnai jaunas žmogus neturi žinių ir gebėjimų, reikalingų darbo rinkai, nes rinkosi profesiją, kuri yra rinkai nepaklausī. 2016 metais populiariausios studijų programos stojančiųjų pageidavimų sąrašė buvo socialinių mokslų (40 %), biomedicinos mokslų (apie 25 %), technologijos mokslų (apie 20 %) studijos, tuo tarpu, fizinių mokslų (inžinerijos, medžio ir metalo apdirbimo specialistų ir pan.) studijos sudaro tik 8 % visų stojančiųjų.

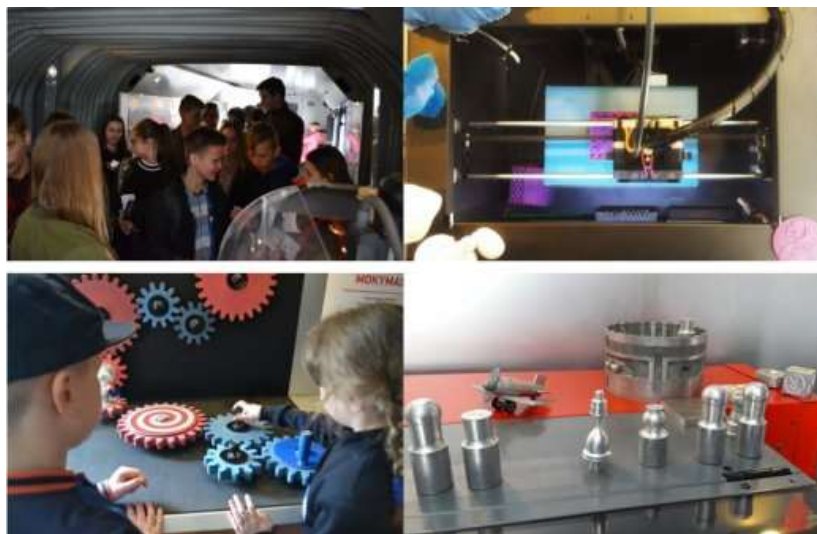
Šiandien vienas didžiausių šalies sektorių plėtros potencialo panaudojimą ribojančių faktorių yra būtent kvalifikuotų darbuotojų trūkumas. **Inžinerinė pramonė** ne išimtis (net 60 % apklaustųjų darbdavių pramonės sektoriuje įvardino darbuotojų stoką). Inžinerinės pramonės modernizacija ir plėtra lemia beveik daugiausiai darbo vietų šalyje sukūrimą (2016 m. įsteigė apie 37 % naujų darbo vietų iš visų steigiamų darbo vietų). Lietuvos darbo biržos įsidarbinimo galimybių barometras (2016) pažymi, vidutiniškai 19 % nurodytų specialybių su didelėmis įsidarbinimo galimybėmis yra inžinerinės pramonės.

Kita opi problema - ankstyvas jaunų žmonių pasitraukimas iš švietimo įstaigos, kurį lemia žema darbo mokymosi motyvacija, karjeros kompetencijų stoka. Pagal anksti paliekančių mokyklą (18–24 metų asmenų, neįgijusių vidurinio išsilavinimo ir nesimokančių) rodiklius, Lietuvoje siekia apie 8 proc. nuo visų įgijusių pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą (2015 m. *Eurostat* duomenimis). Jaunimas nenori arba nėra pajėgus imtis atsakomybės už savo ateities kūrimą, nesuvokia, kad privalo įgyti žinių, įsisavinti įgūdžių, kuriuos vėliau galėtų parduoti darbo rinkoje.

Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atlikto savivaldybių jaunimo problematikos 2012 m. tyrimas atskleidžia, kad net penktadalis (22,4 proc.) jaunuolių mažai domėjosi ir nesąmoningai rinkosi savo būsimas studijas. Vadinasi, dažnai profesija pasirenkama neįvertinus darbo rinkos realijų ir įsidarbinimo galimybių. Dėl to dalis jaunų žmonių, įgiję profesiją, neranda darbo pagal įgytą kvalifikaciją. Tokiu atveju jie tampa bedarbiais ir (arba) priversti persikvalifikuoti į labiau darbo rinkai reikalingas profesijas, kas yra neracionalus švietimo lėšų panaudojimas. Atsižvelgiant į esamą probleminę situaciją, projektas orientuotas ne į padarinių, o priešasčių šalinimą.

Priemonės. Profesijos pasirinkimas yra vienas aktualiausių etapų jauno žmogaus gyvenime. Nuo tinkamo sprendimo pasirenkant profesiją priklauso asmeninės gerovės augimas. Todėl jaunuolio apsisprendimas „kokią profesiją pasirinkti ir ką dirbti“ turi būti sąmoningas, tikslingas, siekiant vidinės harmonijos, kuri įmanoma gerai pažinus profesijas, darbo turinį, įsidarbinimo bei karjeros galimybes, kartu savo interesus ir gebėjimus priderinus prie esamų mokymosi ir užimtumo galimybių.

Šiame kontekste **profesinis orientavimas** tampa viena svarbiausių priemonių, galinčių nukreipti jaunimą sprendžiant profesijos pasirinkimo uždavinius ir padėti prisitaikyti prie socialinės ir darbo rinkos kaitos bei išlikti aktyviu piliečiu, profesinės aplinkos dalyviu.

Projekto iniciatyva orientuota į informacinių profesinio orientavimo renginių organizavimą ir įgyvendinimą Ukmergės, Šalčininkų ir Širvintos r. savivaldybėse. Renginių metu naudojamas **infomobilis** - inovatyvi technologijų ir inžinerinio mokymo įranga aprūpinta mobili laboratorija, suburta profesinio orientavimo komanda, stengiantis pritraukti švietimo, verslo, organizacijų atstovus, užtikrins kokybiškos bei kryptingos informacijos apie technines profesijas bei profesines užimtumo galimybes prieinamumą mažesnių miestų mokiniams, nedirbančiam jaunimui.

Projekto metu informaciniai profesinio orientavimo renginiai sudarys sąlygas jaunimui:

- susipažinti su inžinerinės pramonės profesijomis, mokymosi pasiūla ir karjeros galimybėmis.
- pamatyti ir išbandyti naujausias technologijas ir įrenginius: 3D spausdintuvą, CNC metalo apdirbimo staklių bei gamybos ciklo simuliacines programas, suvirinimo simulatorių ir kt.
- susitikti su inžinerinės pramonės verslo įmonių, su jaunimu dirbančių organizacijų atstovais.
- prezentacijų, improvizuotų diskusijų, klausimų – atsakymų metu įgyti žinių profesinėje veikloje, apie užimtumo perspektyvas;
- gauti konsultaciją jaunimo laisvalaikio užimtumo veikloje.

Tikime, kad projekto pastangos atliks svarbų vaidmenį jauno žmogaus gyvenimo ir profesinės karjeros etape. Tai - ne tik pagalba jaunuoliui pasirenkant profesinę veiklą, bet ir siekis didinti įsidarbinimo gebėjimus, skatinti verslumą, nuolatinių žinių siekimą, socialinį aktyvumą bei atsakomybę už savo profesinę veiklą, siekiant išvengti nedarbo. Kartu tai - iniciatyva, užkertanti kelią per anksti pasitraukti jaunimui iš mokymosi aplinkos.

Siekiame, kad projektu inicijuotas tarpinstitucinis viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimas užtikrintų projekto veiklų efektyvumą ir rezultatą, gerosios patirties sklaidą, sprendžiant jaunimo užimtumo problemas.

Siekiant pritraukti jaunimą kuo aktyviau dalyvauti profesinio orientavimo renginiuose, kviečiame bendradarbiauti Ukmergės, Šalčininkų ir Širvintų rajonų savivaldybes, darbo biržas, su jaunimu dirbančias organizacijas, NVO vykdant profesinio orientavimo renginių viešinimą, informacijos sklaidą. Esame įsitikinę, kad privatus sektorius, orientuotas į kvalifikuotą darbo jėgą, taip pat prisidės prie renginių, pristatydamas savo veiklą, praktikas, karjeros galimybes, sėkmės istorijas.

Tikime, kad įgyvendintos bendros veiklos padės skatinti jaunimo profesinį užimtumą, jaunų žmonių integraciją į darbo rinką, kartu didins darbo pasiūlos ir paklausos suderinamumą.

Planuojamų renginių kalendorius:

	Miestas	Vieta	Laikas
1.	Širvintose	Pramogų erdvė prie savivaldybės	Liepos 22 d., 14 - 17 val.
2.	Šalčininkuose	Aikštelė prie Jono Šniadeckio gimnazijos stadiono (Mokyklos g. 22)	Rugpjūčio 23 d., 12-16 val.
3.	Ukmergėje	Aikštė prie Ukmergės kultūros centro (Kauno g. 8)	Rugsėjo 5 d., 13-17 val.

Už bendradarbiavimą dėkojame: Lietuvos inžinerinės pramonės asociacijai „Linpra“, Ukmergės rajono savivaldybei ir darbo biržai, Šalčininkų rajono savivaldybei ir darbo biržai, Širvintų rajono savivaldybei ir darbo biržai

Projektą remia ir lėšų skiria: Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Žymės: #priėmimas, #profesinės mokyklos, #Lietuva

2017 RUGPJŪČIO 16 D., AUTORIUS: VILNIAUS JERUZALĖS DRMC